

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

2 0 0 9

Centar za monitoring CEMI je nevladina organizacija osnovana maja 2000. godine, sa glavnim ciljem da obezbijedi infrastrukturnu i ekspertsku podršku za kontinuirano nadgledanje cjelokupnog procesa tranzicije u Crnoj Gori.

CEMI je dugogodišnjim i dosljednim radom doprinio izmjeni društvenih i političkih prilika u kojima je nastao i shodno tome proširivao opseg svog djelovanja u pravcu zakonodavne inicijative, istraživanja javnog mnjenja, borbe protiv korupcije i poštovanja ljudskih prava i sloboda. Izmjena državnog statusa i ostvareni napredak u procesu evropskih integracija su pozitivno uticali na razvoj civilnog društva u Crnoj Gori dajući mu jedan potpuno novi okvir rada. U tom kontekstu, CEMI odstupa od djelovanja klasične nevladine organizacije i postaje sve bliži konceptu istraživačkog centra za kreiranje i zastupanje prijedloga javnih politika.

U prethodnoj godini, CEMI je doživio jezgrovitu transformaciju postajući prvi think tank u Crnoj Gori, priznat u zemlji i u regionu. Shodno nastalom preobražaju, CEMI je redefinisao svoju misiju, viziju kao i programe djelovanja. Naime, umjesto dosadašnjih pet programa (Izbori, Vladavina prava, Dobra uprava, Civilno društvo i Evropske integracije), CEMI je ustanovio tri programa kao osnovne oblasti svog djelovanja: DEMOKRATIZACIJA I LJUDSKA PRAVA, KORUPCIJA I EUROATLANSKE INTEGRACIJE.

Vizija CEMI-ja: Crna Gora zemlja slobodnih građana, vladavine prava, socijalne pravde i jednakih mogućnosti.

Misija: CEMI je think tank organizacija čija se misija ogleda u kontinuiranom pružanju podrške reformama i jačanju institucija političkog sistema i organizacija civilnog društva kroz predlaganje i praćenje primjene javnih politika u oblasti poštovanja ljudskih prava i sloboda, evropskih integracija i borbe protiv korupcije u Crnoj Gori.

Ciljevi:

- doprinos efikasnoj primjeni javnih politika i međunarodno preuzetih obaveza u oblastima zaštite ljudskih prava i sloboda, evropskih integracija i borbi protiv korupcije;
- doprinos usaglašavanju nacionalnog zakonodavnog i institucionalnog okvira sa zahtjevima procesa pridruživanja EU;
- poboljšanje informisanosti i edukacija javnosti o zaštiti ljudskih prava i sloboda, evropskim integracijama i borbom protiv korupcije;
- doprinos unapređenju efikasnosti rada institucija koje se bave zaštitom ljudskih prava i sloboda, evropskim integracijama i borbom protiv korupcije;
- povećanje transparentnosti institucija političkog sistema i organizacija civilnog društva.

Donatori:

- Evropska unija – Delegacija Evropske komisije u Crnoj Gori
- Evropski Fond za Balkan
- Ambasada SR Njemačke
- Fondacija Institut za otvoreno društvo FOSI, Podgorica
- OSCE – ODIHR, Varšava
- Local Government Initiative, LGI OSI Budimpešta
- Norveška narodna pomoć - NPA
- NED - Nacionalna zadužbina za demokratiju
- Švedski Helsinški komitet za ljudska prava
- Međunarodni centar "Ulof Palme", Štokholm
- Balkan Trust for Democracy, BTM
- Konzulat Sjedinjenih Američkih Država u Podgorici
- Ambasada Velike Britanije
- USAID - ORT
- Kanadska agencija za međunarodni razvoj - CIDA
- Ambasada Kraljevine Holandije
- Ambasada Švajcarske
- Ambasada Finske
- Delegacija Evropske komisije, Beograd
- COLPI, Budimpešta
- Freedom House, Beograd
- Skupština Republike Crne Gore
- Vlada Republike Crne Gore
- USAID - OTI
- Austrijska agencija za razvoj
- Austrijski istraživački centar za mir i razrješenje konflikta

Partneri:

- CGO, Podgorica
- Evropski pokret u Crnoj Gori
- Institut Alternativa, Podgorica
- Juventas, Podgorica
- CRNVO, Podgorica
- PR Centar, Podgorica
- CEDEM, Podgorica
- Pravna inicijativa od javnog interesa - PILI
- IAN, Beograd – Srbija
- XY, Sarajevo – BiH
- Gallup Monitor

Dragi prijatelji,

Zadovoljstvo nam je što smo u mogućnosti da, na ovaj način, putem štampanog izdanja godišnjeg programskog i finansijskog izvještaja, predstavimo CEMI u pravom svjetlu, kao think tank organizaciju čija se misija ogleda u kontinuiranom pružanju podrške reformama i jačanju institucija političkog sistema i organizacija civilnog društva kroz predlaganje i praćenje primjene javnih politika u oblasti poštovanja ljudskih prava i sloboda, evropskih integracija i borbe protiv korupcije u Crnoj Gori.

Pred vama je kratak pregled onoga što smo radili i kako smo radili u prethodnoj, 2009. godini. Vrijednosti koje CEMI njeguje i čemu težimo odnose se na to da Crna Gora bude zemlja slobodnih građana, vladavine prava, socijalne pravde i jednakih mogućnosti. Kada smo, prije deset godina, osnovali CEMI i počeli da radimo, izgledalo je da ćemo veoma teško u potpunosti implementirati pomenuto, ali danas je to mnogo ostvarljivije i činimo sve da na našem putu ostanemo dosljedni tim vrijednostima, kao vodećim idejama u onome što radimo. Naravno, ništa od toga ne bismo postigli bez pomoći naših članova, donatora i partnera, odnosno, cjelokupne crnogorske javnosti.

Nadamo se da će vas naše aktivnosti, predstavljene u ovom izvještaju, motivisati da nam, pružanjem podrške ili ličnim angažmanom, pomognete u jačanju i razvijanju Crne Gore.

Predsjednik Upravnog odbora
Zlatko Vujović

Članovi Upravnog odbora:

Mr Zlatko Vujović, predsjednik
Boško Nenezić
Vladan Radunović
Đuro Stojanović
Ivana Vujović

Izvršni direktor
Boško Nenezić

Programski direktor
Branka Todorović

Sadržaj:

Projekti realizovani u 2009. godini u okviru CEMI-jevih programa.....3

I DEMOKRATIZACIJA I LJUDSKA PRAVA

- Jačanje kapaciteta u zastupanju i pripremi javnih politika Koalicije nevladinih organizacija u borbi protiv siromaštva i socijalne inkluzije.....4
- Jačanje institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori.....5
- Zastupanje zasnovano na činjenicama:
Poboljšanje zastupljenosti manjina u Parlamentu.....5
- Monitoring rada lokalnih samouprava – II faza.....6
- Monitoring suđenja.....6

II BORBA PROTIV KORUPCIJE

- Jačanje think tank kapaciteta CEMI-ja u borbi protiv korupcije.....7
- Unaprijeđenje sistema finansiranja izbornih kampanja u Crnoj Gori – II faza.....8
- Borba protiv korupcije u obrazovanju.....8

III EVROATLANSKE INTEGRACIJE

- EU Matrix – monitoring implementacije NPI-a u Crnoj Gori.....9
- Znanjem ka Evropskoj uniji.....10

IV FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ.....10

Dosadašnji pojedinačni projekti u okviru CEMI-jevih programa:

I DEMOKRATIZACIJA I LJUDSKA PRAVA

- Jačanje kapaciteta u zastupanju i pripremi javnih politika
- Koalicije nevladinih organizacija u borbi protiv siromaštva i socijalne inkluzije
- Jačanje institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori
- Zastupanje zasnovano na činjenicama:
- Pобољшanje zastupljenosti manjina u Parlamentu
- Monitoring suđenja
- Monitoring rada lokalnih samouprava – II faza

II BORBA PROTIV KORUPCIJE

- Jačanje think tank kapaciteta CEMI-ja u borbi protiv korupcije
- Unaprijeđenje sistema finansiranja izbornih kampanja u Crnoj Gori – II faza
- Borba protiv korupcije u obrazovanju

III EVROATLANSKE INTEGRACIJE

- EU Matrix – monitoring implementacije NPI-a u Crnoj Gori
- Znanjem ka Evropskoj uniji

IDEMOKRATIZACIJA I LJUDSKA PRAVA

JAČANJE KAPACITETA U ZASTUPANJU I PRIPREMI JAVNIH POLITIKA KOALICIJE NEVLADINIH ORGANIZACIJA U BORBI PROTIV SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI

Centar za monitoring, u saradnji sa Juventasom i Casasom, realizuje projekat kojim ima za cilj da doprinese jačanju zastupanja i nadzornih funkcija organizacija civilnog društva u Crnoj Gori kako bi se na što kvalitetniji način uticalo na politiku i izradu zakona u oblasti zdravlja i socijalnih pitanja. Regionalni partneri na projektu su priznate organizacije civilnog društva XY iz Sarajeva i IAN iz Beograda koje se bave pitanjima javnog zdravlja i socijalne politike. Poseban cilj projekta se odnosi na razvoj kapaciteta organizacija civilnog društva, koje formiraju Koaliciju za društvene promjene, za kreiranje javnih politika u okviru Strategije za socijalnu inkluziju i smanjenje siromaštva (SSSSI).

U okviru postojećeg projekta, organizacije civilnog društva aktivne u oblasti zdravstva i socijalne zaštite formirale su Koaliciju koja će se baviti pripremom i pisanjem strateških dokumenta, kao i njihovim zastupanjem pred donosiocima odluka u Crnoj Gori.

Koalicija je otvorenog tipa i mogu joj pristupiti sve zainteresovane organizacije civilnog društva koje se bave problemom smanjenja siromaštva u Crnoj Gori i socijalnom inkluzijom. Organizacije koje su u prvom krugu pozvane da postanu članice Koalicije, su lideri civilnog društva u oblasti zdravstva, obrazovanja, socijalne zaštite i borbe protiv nezaposlenosti:

1. Crnogorsko društvo za borbu protiv raka
2. Pedagoški centar
3. Centar za građansko obrazovanje
4. Ekvista

5. Fondacija za stipendiranje Roma
6. Udruženje roditelja djece sa posebnim potrebama
7. Udruženje mladih sa hendikepom
8. XY, Sarajevo
9. IAN, Beograd

Članice Koalicije u okviru projekta prolaze stručnu obuku kroz organizaciju višednevnih treninga u sljedećim oblastima: Pisanje EU projekata; Zastupanje zasnovano na činjenicama; Pisanje efektivnih javnih praktičnih politika i Efektivno zagovaranje djelotvornih prijedloga praktičnih politika.

U okviru projekta se vrši monitoring implementacije SSSSI, istraživanja javnog mnjenja, kao i priprema studija za unapređenje implementacije SSSSI. Pripremljene studije će biti predstavljene javnosti na otvorenim panel diskusijama, a istovremeno će biti štampane i distribuirane u Crnoj Gori.

Projekat finansira **Evropska unija, posredstvom Delegacije Evropske komisije u Crnoj Gori.**

JAČANJE INSTITUCIJE ZAŠTITNIKA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA U CRNOJ GORI

Nakon izbora novog Zaštitnika ljudskih prava i sloboda, odnosno Ombudsmana, kao i nakon usvajanja novog zakona o Ombudsmanu i drugih povezanih Zakona i podzakonskih akata, ta institucija će se naći pred mnogobrojnim izazovima. Prema predviđenim zakonskim rješenjima, u bliskoj budućnosti se očekuje proširenje nadležnosti institucije Ombudsmana uvođenjem funkcije Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture u skladu sa Opcionim protokolom i UN Konvencijom protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka (CAT).

Usvajanje novih zakonodavnih rješenja se poklapa sa istekom šestogodišnjeg mandata prvog Ombudsmana, što je istovremeno i cjelokupno iskustvo djelovanja te institucije u Crnoj Gori. Ta činjenica je veoma značajna sa aspekta procjene kvaliteta predložene zakonske regulative u odnosu na prethodno iskustvo rada Ombudsmana. Vođeni iskustvom iz prethodnog mandata, predstavnici te institucije će biti u poziciji da prepoznaju nedostatke predložene regulative, kao i da svojim predlozima unaprijede predložena zakonska rješenja u cilju povećanja efikasnosti i kvaliteta.

Uzimajući u obzir navedenu situaciju, CEMI uz podršku misije OEBS-a u Crnoj Gori i pod pokroviteljstvom Delegacije Evropske Komisije u Podgorici, realizuje projekat koji je posvećen jačanju

kapaciteta te institucije.

Opšti cilj projekta se odnosi na pružanje podrške i poboljšanje zaštite ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori jačanjem institucije Ombudsmana.

Projekat ima tri glavna cilja koja se odnose na poboljšanje ljudskih resursa, administrativnih i tehničkih kapaciteta institucije Ombudsmana; osnaživanje implementacije novog Zakona o Ombudsmanu omogućena u skladu sa međunarodnim i EU standardima i podizanje informisanosti javnosti Crne Gore sa novim zakonom o Ombudsmanu kao i o novim mogućnostima zaštite prava i sloboda.

CEMI-jev saradnik na projektu je misija OEBS-a u Crnoj Gori. OEBS-ova misija ima značajnu ulogu u zaštiti ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori, i podržavala je rad institucije Ombudsmana od prvog dana njenog osnivanja. S obzirom na iskustvo i stručnost u oblasti zaštite ljudskih prava i sloboda, misija OEBS-a u Crnoj Gori će imati značajnu ulogu u realizaciji projekta.

Projekat finansira **Evropska unija, posredstvom Delegacije Evropske komisije u Crnoj Gori.**

ZASTUPANJE ZASNOVANO NA ČINJENICAMA: Poboljšanje zastupljenosti manjina u Parlamentu

Crna Gora je multietnička država u kojoj manjine čine značajan dio stanovništva. Prema popisu iz 2003. godine, 43 procenta od ukupnog stanovništva čine Crnogorci, 32 procenta Srbi, 8 procenta Bosanci, 5 procenta Albanci, 4 procenta Muslimani, 1 procenta Hrvati i 7 procenta ostale manjinske grupe. Ovakav demografski sastav ukazuje na potrebu adekvatnog učešća manjina u predstavničkim tijelima u Crnoj Gori. Veliko, i nažalosti i dalje neriješeno pitanje u crnogorskom društvu se odnosi na usvajanje novih zakonskih rješenja koja bi omogućila adekvatnu zastupljenost manjina u nacionalnom Parlamentu. CEMI ovim projektom želi da istraži sve postojeće modele zastupljenosti manjina u nacionalnim Parlamentima, kao i da u skladu sa specifičnostima prilika u Crnoj Gori, ponudi donosiocima odluka najprimjerenije rješenje.

Projekat se realizuje u tri faze, i to kroz sprovođenje istraživanja u odnosnoj oblasti, pripremu i pisanje studije koja će sadržati prijedlog rješenja problema zastupljenosti manjina, kao i javno zastupanje tog rješenja.

Faza istraživanja se sastoji od komparativne analize modela zastupljenosti manjina u regionu i u Evropi, kao i sprovođenje kvalitativnog istraživanja na terenu putem dubinskih intervjua i fokus grupa. Ispitivanje i upoređivanje modela zastupljenosti manjina u Parlamentu će pomoći

u kreiranju najpogodnije opcije za Crnu Goru. Istraživanjem će biti obuhvaćeni i članovi Savjeta manjina u Crnoj Gori, članovi političkih partija manjina, članovi manjinskih civilnih organizacija i članovi političkih partija.

Priprema i pisanje studije - Istraživački tim će kreirati studiju koja će biti utemeljena na sprovedenom istraživanju i koja će donosiocima odluka u Crnoj Gori ponuditi najbolji model za rješavanje pitanja zastupljenosti manjina u Parlamentu.

Distribucija studije i zastupanje ponuđenog rješenja – CEMI će predstaviti svoju studiju na panel diskusiji kojoj će prisustvovati eksperti iz regionalnih think tank organizacija koje se bave pitanjima manjina i koji će dati svoje mišljenje i komentare na predloženo rješenje. Panel diskusiji će istovremeno prisustvovati i donosioci odluka u Crnoj Gori.

Projekat je finansiran od strane **Evropskog fonda za Balkan**.

MONITORING RADA LOKALNIH SAMOUPRAVA - II FAZA

Projekat Monitoring rada lokalnih samouprava je započet 2007. godine kada je realizovan u opštinama Pljevlja, Nikšić, Herceg Novi i Rožaje. Ove godine, projekat je uspješno primjenjen i u opštinama: Kotor, Cetinje, Bijelo Polje i Plav.

Aktivnosti projekta podijeljene su u nekoliko faza koje se odnose na istraživanje potreba građana na lokalnom nivou; izradu pravne analize Zakona o lokalnoj samoupravi i pojedinačnim statutima odnosnih opština, pripremu zaključaka i preporuka za unaprijeđenje komunikacije između lokalnih vlasti i građana. Rezultati istraživanja su predstavljani na javnim forumima građana na kojima su usvajani njihovi prijedlozi i preporuke. Preko 500 građana je prisustvovalo javnim forumima u odnosnim opštinama na kojima su građani edukovani o pravima koja im pripadaju po Zakonu o lokalnoj upravi i kojima mogu unaprijediti komunikaciju sa predstavnici lokalnih samouprava.

U realizaciji projekta su učestvovali građani odnosnih lokalnih samouprava, predstavnici lokalnih vlasti, lokalne nevladine organizacije, političke partije i članovi lokalnih administrativnih službi.

Projekatom Monitoring rada lokalnih samouprava uspješno su identifikovani problemi i nedostaci u komunikaciji između građana i lokalnih samouprava Kotora, Cetinja, Bijelog Polja i Plava. U završnoj fazi projekta, pripremljena je publikacija koja objedinjuje cjelokupna istraživanja i sadrži zaključke i preporuke za unaprijeđenje rada lokalnih samouprava.

Projekat se realizuje pod pokroviteljstvom **Olof Palme centra iz Švedske**.

MONITORING SUĐENJA

Misija OEBS-a u Crnoj Gori je odabrala Centar za monitoring CEMI za partnersku organizaciju u realizaciji dvogodišnjeg projekta pod nazivom "Praćenje suđenja". S obzirom da je projekat pokazao izuzetne rezultate, realizacija je produžena na još dvije godine. Projekat ima za cilj osnaživanje vladavine prava u Crnoj Gori i to kroz pružanje podrške aktuelnom procesu pravosudne reforme putem unapređenja standarda pravičnog suđenja i njihovog poštovanja.

Aktivnosti projekta su usmjerene na procjenu aktuelnih sudskih praksi u dijelu koji se odnosi na primjenu domaćeg krivičnog zakonodavstva i međunarodnih standarda pravičnog suđenja, davanje preporuka za poboljšanje funkcionisanja krivično-pravnog sistema i na jačanje kapaciteta civilnog sektora da prati suđenja. Radnu grupu misije OEBS-a u Crnoj Gori koja radi na sprovođenju projekta čine istaknuti pravnici: Aleksa Ivanović i Bojana Ostojić.

U drugom dijelu projekta koji se odnosi jačanje kapaciteta Centra za monitoring kako bi po isteku projekta mogao samostalno da sprovodi monitoring suđenja, angažovani su diplomirani pravnici Boško Nenezić, Milorad Marković i Vlado Dedović.

II BORBA PROTIV KORUPCIJE
**JAČANJE THINK TANK KAPACITETA CEMI-JA CEMI-JA
U BORBI PROTIV KORUPCIJE**

Centar za monitor CEMI je dobio dvogodišnji institucionalni grant Fondacije Institut za otvoreno društvo – predstavništvo u Budimpešti, za jačanje think tank kapaciteta u borbi protiv korupcije. Ovaj grant je u značajnoj mjeri doprinio, ne samo jačanju samih kapaciteta organizacije, već predstavlja i ključni faktor u transformaciji naše organizacije ka istraživačkom centru za kreiranje i zastupanje javnih politika.

Jedna od projektnih aktivnosti se odnosi na uspostavljanje Odjeljenja za istraživanje i pisanje prijedloga praktičnih politika (Policy Research Unit) koju danas čine istaknuti stručnjaci iz Crne Gore i regiona, i koji su se u okviru istog projekta već dokazali izradom nekoliko značajnih studija. Projektom je obuhvaćen i rad na jačanju unutrašnje kohezije organizacije sprovođenjem strateškog planiranja i usvajanjem niza politika kojima se riješavaju bitna organizaciona i upravljačka pitanja.

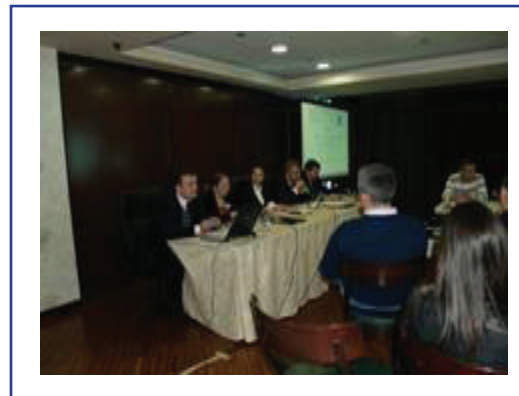
Jačanje kapaciteta je postignuto serijom treninga koje su pohađali zaposleni u Centru za monitoring, a koje su vodili stručnjaci u oblasti pripreme, kreiranja i zastupanja prijedloga praktičnih politika. Na polju razmjene iskustva sa zemljama u regionu, CEMI je ostvario značajne kontakte sa veoma priznatim think tank organizacijama čiji predstavnici su boravili u Crnoj Gori. Tom prilikom, održan je i okrugli sto na temu „**Značaj think tank organizacija u demokratizaciji Zapadnog Balkana**“, na kojem su prisustvovali i govorili eminentni stručnjaci, političari, aktivisti civilnog društva i mediji.

U okviru istog projekta, sprovedeno je ispitivanje javnog mnjenja o percepciji korupcije, koje je privuklo značajnu pažnju.

Rezultati ovog istraživanja su bili predstavljeni u decembru 2009 na konferenciji „**Percepcija**

građana o korupciji u Crnoj Gori“.

Istraživanje je bilo strukturirano u četiri problemska kruga. Prvi krug je obuhvatio percepciju problema sa kojima se suočava Crna Gora. Drugi krug je povezan sa korupcijom uopšte: stepenu njene raširenosti, uzrocima i posljedicama, kao i oblastima gdje se posebno osjeća njen razorni uticaj. Treći problemski krug je posvećen direktnim iskustvima građana sa korupcijom. Konačno, istražena je percepcija građana o Strategiji za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i njenom (ne)uspjehu.

Centar za monitoring je u okviru istog projekta realizovao istraživanje javnog mnjenja koje se odnosi na percepcije građana Crne Gore o korupciji, koje je privuklo značajnu pažnju i poslužilo kao dobra osnova za dalju za borbu protiv korupcije.

Za razvoj ovog projekta, kao i za kvalitet zastupanja baziranog na činjenicama u oblasti borbe protiv korupcije, naročito je značajna činjenica da CEMI učestvuje u radu nekoliko radnih tijela koja se bave donošenjem programskih i zakonskih dokumenata kojima se reguliše oblast borbe protiv korupcije. CEMI ima svog predstavnika u Nacionalnoj komisiji za praćenje inoviranog Akcionog plana za borbu protiv korupcije, kao i u Radnoj grupi za izradu Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala (2010-2012). U 2009, CEMI je izabran i za člana Radne grupe koja radi na izradi Zakona o lobiranju i Zakona o integritetu u javnom sektoru.

Naša organizacija je predložila ukupno 62 mjere za borbu protiv korupcije, koje se odnose na unaprijeđenje političkog sistema, finansiranja političkih partija, unaprijeđenje izbornog procesa u kontekstu spriječavanja zloupotrebe državnih resursa, obrazovanja, pravnog sistema i zaštitu lica koja prijavljuju korupciju.

UNAPRIJEĐENJE SISTEMA FINANSIRANJA IZBORNIH KAMPANJA U CRNOJ GORI - II FAZA

Centar za monitoring CEMI je nastavio sa realizacijom aktivnosti na projektu finansiranja političkih partija.

Projekat ima za cilj povećanje efikasnosti primjene zakonskih propisa i mjera za spriječavanje političke korupcije u sistemu finansiranja političkih partija i izbornih kampanja. Projektne aktivnosti su usmjerene ka unaprijeđenju pravnog okvira i sprovođenju zakona u oblasti finansiranja političkih partija i izbornih kampanja; unapređenju efikasnosti u borbi protiv zloupotrebe državnih resursa;

povećanju profesionalnosti i etičnosti u radu članova Državne i opštinskih izbornih komisija i većoj efikasnost primjene odredbi Zakona o finansiranju političkih partija.

Kao što je to bio slučaj i do sada, projektne aktivnosti podržane su od strane Fondacije Institut za otvoreno društvo – predstavništvo u Crnoj Gori.

Centar za monitoring CEMI je pratio pojave koje se mogu okarakterisati kao zloupotreba državnih resursa tokom izborne kampanje, u okviru monitoring izbora održanih 29. maja 2009. Monitoring zloupotrebe državnih resursa, realizovano od strane CEMI-ja, je bio prvi monitoring te vrste cija u Crnoj Gori. Metodolija korištena prilikom monitoring je pripremljena na bazi metodologije koja je kreirana od Open Society Justice Initiative i Transparency Rusija koja je dala upečatljive rezultate prilikom monitoring izbora u Rusiji i Ukrajini.

CEMI je u završnoj fazi izbornog procesa posebnu pažnju posvetio **poštovanju**

obaveze podnošenja izvještaja o finansiranju izborne kampanje od strane izbornih lista koje su učestvovala u izbornom procesu. Shodno zvaničnim informacijama dobijenim od strane Državne izborne komisije Crne Gore, od ukupnog broja političkih partija i izbornih lista koje su učestvovala na ovim izborima svega devet je u zakonom predviđenom roku predale kompletne izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za

izbornu kampanju. Na ovaj način, ostale političke partije su flagrantno prekršile odredbe Zakona o finansiranju političkih partija koje se odnose na obavezu podnošenja kompletnog izvještaja o finansiranju izborne kampanje. Na taj način stekli su se svi preduslovi odgovornosti iz čl. 30 Zakona o finansiranju političkih partija, koji predviđa da će se politička partija kao pravno lice kazniti novčanom kaznom od stotrukog do dvjestotrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori ukoliko ne podnese ne podnese izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava. Kako Ministarstvo finansija, kao organ izvršne vlasti koji je zadužen za primjenu odredbi Zakona o finansiranju političkih partija, nije pokrenulo prekršajne postupke protiv svih partija tj izbornih lista, odnosno odgovornih lica, zbog nepoštovanja odredbi Zakona o finansiranju političkih partija, CEMI je, kao predstavnik civilnog društva i inicijator usvajanja ovog Zakona, Ministarstvu podnio **zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka protiv nesavjesnih političkih aktera ovog izbornog procesa.**

Praćenje primjene zakona u oblasti političke korupcije biće i u narednom peirodu u središtu pažnje CEMI-ja. Takođe, veoma bitan segment naših narednih aktivnosti biće posvećen usvajanju legislative u oblasti funkcionisanja organa za sprovođenje izbora, kao i u oblasti zloupotrebe administrativnih resursa u Crnoj Gori. Kao i do sad, sve zakonodavne inicijative CEMI-ja biće zasnovane na ekspertskom radu članova CEMI-jevog tima, koji se i do sad istakao kvalitetom i sadržajnošću.

Očekivanja smo da će se i u narednom periodu nastaviti uspješna saradnja koju su CEMI i FOSI ostvarili na polju monitoronga finansiranja političkih partija. Rezultati koji su postignuti kroz realizovane projekte u ovoj oblasti u prethodnih 6 godina, biće samo podsticaj više za realizaciju narednih projekata u cilju unaprijeđenja sistema finansiranja političkih partija u Crnoj Gori.

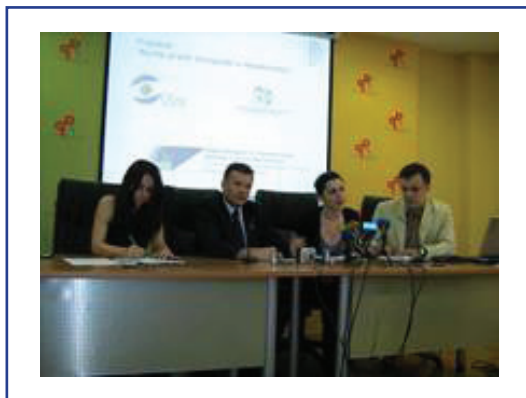
BORBA PROTIV KORUPCIJE U OBRAZOVANJU

Centar za monitoring CEMI je u saradnji sa Centrom za građansko obrazovanje započeo realizaciju projekta "Borba protiv korupcije u obrazovanju", a pod pokroviteljstvom Njemačke Vlade, odnosno njemačkog Pakta za stabilnost. Projekat je dao izuzetne rezultate u prvoj godini realizacije, što je pozitivno uticalo na odluku donatora da nastavi sa finansiranjem tog projekta i u 2009. godini.

CEMI i CGO su po drugi put sproveli istraživanje percepcija javnog mnjenja o stanju korupcije u obrazovanju, kao i posebno istraživanje kojim su obuhvaćeni isključivo studenti, univerzitetski profesori i zaposleni u administraciji na fakultetima. Pored istraživanja, rađeno je i na edukaciji edukacija srednjoškolaca i nastavnika o korupciji kao i na jačanju kapaciteta studentskih organizacija u borbi protiv korupcije. Tim stručnjaka je radio na pripremi studije praktične politike

koja se bavi korupcijom u obrazovanju i kojom se predviđa niz konkretnih mjera za poboljšanje efektivnosti postojeće politike za borbu protiv korupcije u ovoj oblasti.

CEMI je u saradnji sa CGO organizovao Nacionalnu konferenciju o korupciji u obrazovanju, na kojoj su bili predstavljeni rezultati istraživanja javnog mnjenja o korupciji u obrazovanju, kao i uporedna iskustva iz regiona. Medijski jako praćena konferencija je izazvala reakcije akademske zajednice i pokrenula pitanje rješavanja ovog problema. Podstaknuto nalazima istraživanja i pritiskom javnosti, Ministarstvo prosvjete i nauke je, u junu 2009, donijelo Akcioni plan za borbu protiv korupcije u obrazovanju.

Projekat je nastavljen i u drugoj polovini 2009 i u 2010, kroz praćenje efekata Akcionog plana, istraživanje javnog mnjenja, kao i područja obrazovnog sistema koja su posebno izložena od riziku od korupcije.

Otvaranje pitanja korupcije u obrazovanju, kao i veliki broj konkretnih slučajeva korupcije koji su istraživani su izazvali značajne reakcije, a Članovi CEMI-ja i CGO su u toku projekta su bili izloženi velikim pritiscima da okončaju ovaj projekat. Rezultati istraživanja su bili osporavani od strane uprave Univerziteta Crne Gore, koja je izrazila snažan otpor priznavanju postojanja korupcije na ovoj ustanovi.

U toku realizacije projekta vođena je snažna informativna i medijska kampanja koja je imala za cilj da informiše i motiviše građane da se bore protiv korupcije u obrazovanju.

III EVROATLANSKE INTEGRACIJE

EU MATRIX - MONITORING IMPLEMENTACIJE NPI-A U CRNOJ GORI

Institut Alternativa, Evropski pokret u Crnoj Gori i Centar za monitoring CEMI u ovoj godini su započeli realizaciju projekta pod nazivom **"EU Matrix – monitoring implementacije NPI-a u Crnoj Gori"** uz podršku Fondacije Institut za otvoreno društvo – Predstavništvo u Crnoj Gori.

Projekat ima za cilj da podrži i ubrza proces pristupanja Crne Gore u Evropsku uniju kroz unaprijeđenje kvaliteta učešća organizacija civilnog društva u integracionim procesima. Projekat, između ostalog, treba da doprinese povećanju kvaliteta i obima saradnje između vladinih i drugih državnih institucija i nevladinih organizacija.

Projektne aktivnosti uključuju, ne samo monitoring aktivnosti državnih organa na implementaciji obaveza iz Nacionalnog programa za integraciju Crne Gore u Evropsku uniju (NPI) već predviđa i aktivno učešće organizacija civilnog društva u analizi i kreiranju politika i preporuka za poboljšanje procesa pristupanja.

Pored monitoringa kvalitativnih i kvantitativnih odrednica integracionih procesa, biće posmatrana i sama otvorenost i transparentnost tog procesa, kako u samom procesu implementacije NPI-a u Crnoj Gori, tako i njegovoj reviziji.

Konkretno aktivnosti u okviru projekta odnose se na klasični monitoring kroz prikupljanje informacija o realizaciji navedenih aktivnosti iz NPI-a putem zahtjeva o slobodnom pristupu informacijama, sprovođenjem dubinskih intervju sa akterima procesa; izradu 3 studije praktičnih politika i 3 sažeta prijedloga praktičnih politika koje će sadržati preporuke za unaprijeđenje implementacije NPI-a. Kreirani prijedlozi praktičnih politika će se predstaviti na otvorenom panel diskusijama.

Realizatori projekta imaju za cilj da obezbijede kontinuirano praćenje NPI-a sve dok Crna Gora ne postane članica Evropske unije, sa namjerom da na godišnjem nivou doprinosu implementaciji i reviziji tog dokumenta.

ZNANJEM KA EVROPSKOJ UNIJI

Uloga mladih u procesu Evropskih integracija je izuzetno važna u kontekstu uspješnog usvajanja i prihvatanja evropskih standarda. Shodno činjenici da je se Crna Gora nalazi u procesu sticanja statusa kandidata za članstvo u Evropskoj uniji, kao i da su upravo mladi ljudi ti koji su budući nosioci integracionog procesa, neophodno im je posvetiti adekvatnu pažnju i informisati ih o bitnim aspektima evropskih integracija.

Centar za monitoring CEMI i u ovoj godini realizovao projekat edukacije srednjoškolaca o Evropskoj uniji pod pokroviteljstvom Ministarstva za sport, medije i kulturu. Projekat "Znanjem ka Evropskoj uniji" realizovan je u saradnji sa 12 srednjih škola u Crnoj Gori i odnosi se na edukaciju učenika trećeg i četvrtog razreda o evropskim integracijama.

U prvoj fazi projekta, CEMI je organizovao trodnevni seminar za 12 odabranih vršnjačkih edukatora na Žabljaku na kojem su imali priliku da steknu potrebna znanja o Evropskoj uniji. U drugoj fazi projekta, CEMI je organizovao jednodnevne radionice o Evropskoj uniji za srednjoškolce u srednjim školama. Na jednodnevnim radionicama, srednjoškolci su imali priliku da se upoznaju sa istorijskim razvojem, institucionalnim, pravnim, ekonomskim i socijalnim efektima koje članstvo u Evropskoj uniji donosi.

FINANSIJSKI PRESJEK ZA 2009. GODINU

PROJEKAT	DONATOR	2009
Jačanje institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori	Delegacija Evropske Unije u Crnoj Gori, Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava (EIDHR)	Napomena: Finansijska sredstva za realizaciju ovog projekta dobijana su krajem 2009. godine i ulaze u izvjestaj za 2010. godinu.
Jačanje funkcije zastupanja organizacija civilnog društva u Crnoj Gori, kroz razvoj kapaciteta Koalicije za društvene promjene	Delegacija Evropske Unije u Crnoj Gori, Instrument za predpristupnu pomoć (IPA)	Napomena: Finansijska sredstva za realizaciju ovog projekta dobijana su krajem 2009. godine i ulaze u izvjestaj za 2010. godinu.
Monitoring rada lokalne samouprave	Olof Palme Centar	25 321.38€
Monitoring suđenja u Crnoj Gori	Misija OEBS-a u Crnoj Gori	29 040.00€
Izgradnja kapaciteta Odjeljenja za istraživanje i pisanje prijedloga praktičnih politika (Jačanje think tank kapaciteta CEMI-ja u borbi protiv korupcije)	Fondacija Instituta za otvoreno društvo, predstavništvo u Budimpešti - Think Tank Fond	26 782.80€

FINANSIJSKI PRESJEK ZA 2009. GODINU

PROJEKAT	DONATOR	2009
Unapređenje sistema finansiranja izbornih kampanja u Crnoj Gori – II Faza	Fondacija Instituta za otvoreno društvo – Predstavništvo u Crnoj Gori, FOSI	23 495.06€
Borba protiv korupcije u obrazovanju	Njemačka ambasada	39 148.00€
Monitoring eventualne zloupotrebe administrativnih resursa u toku predizborne kampanje - Parlamentarni izbori 2009	Fondacija Instituta za otvoreno društvo – Predstavništvo u Crnoj Gori, FOSI	8 185.50€
Znanjem ka Evropskoj Uniji	Ministarstvo kulture, sporta i medija	7 000.00€
Ostalo		39 549.38.00€
TOTAL		198 522.12€

CEMI

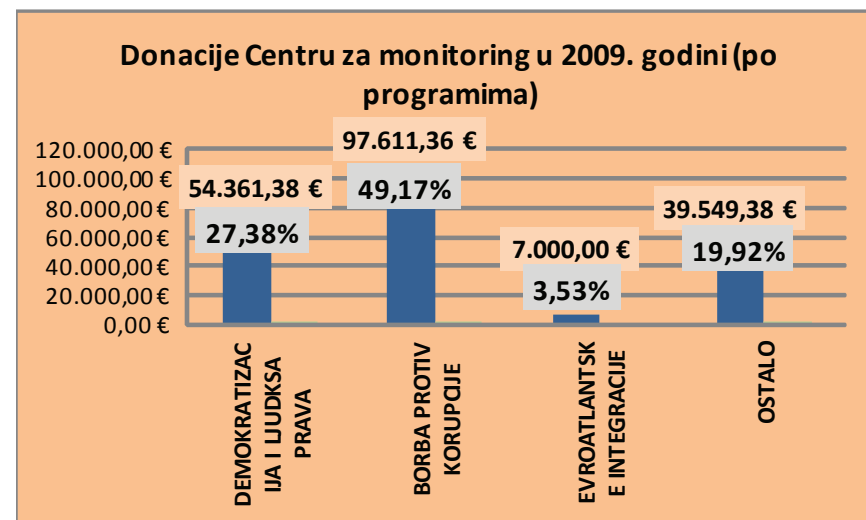
FINANSIJSKI PRESJEK ZA 2009. GODINU - PO PROGRAMIMA

DEMOKRATIZACIJA I LJUDSKA PRAVA	54 361.38€
BORBA PROTIV KORUPCIJE	297 611.36€
EVROATLANSKE INTEGRACIJE	7 000.00€
OSTALO	39 548.38€

TOTAL 198 522.12€

DEMOKRATIZACIJA I LJUDSKA PRAVA	27,38%
BORBA PROTIV KORUPCIJE	49,17%
EVROATLANSKE INTEGRACIJE	3,53%
OSTALO	19,92%

TOTAL 100,00%

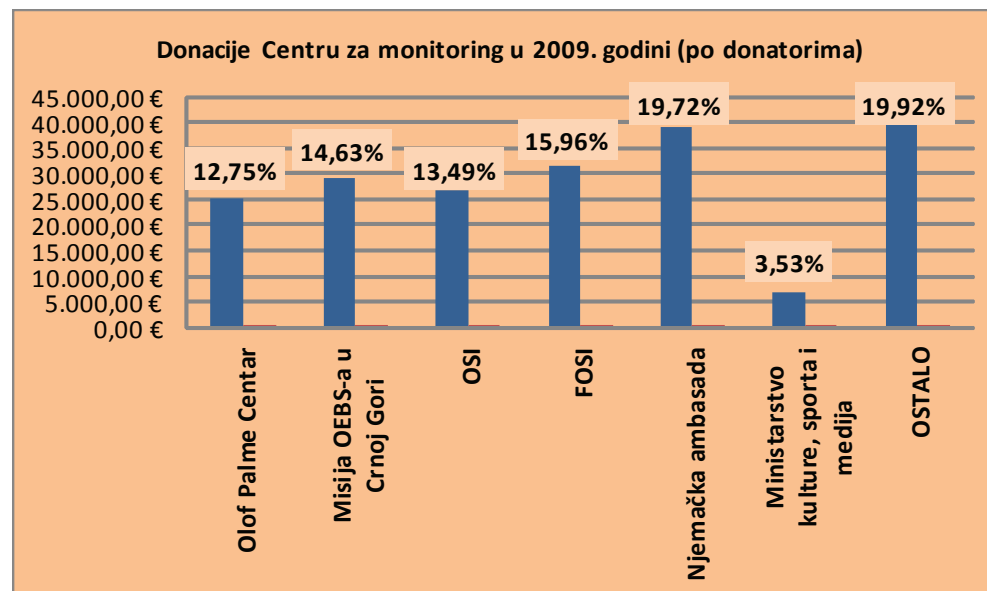
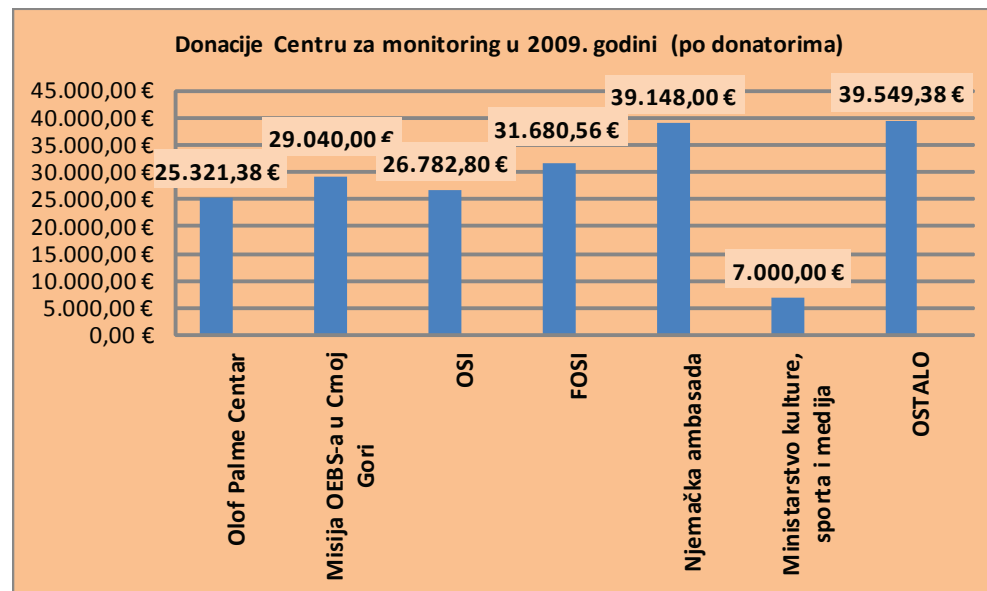
FINANSIJSKI PRESJEK ZA 2009. GODINU - PO PROGRAMIMA

Olof Palme Centar	25.321,38 €
Misija OEBS-a u Crnoj Gori	29.040,00 €
Fondacija Instituta za otvoreno društvo, Predstavništvo u Budimpešti - Think Tank Fond	26.782,80 €
Fondacija Instituta za otvoreno društvo, Predstavništvo u Crnoj Gori, FOSI	31.680,56 €
Njemačka ambasada	39.148,00 €
Ministarstvo kulture, sporta i medija	7.000,00 €
OSTALO	39 548.38€

TOTAL 198 522.12€

Olof Palme Centar	12,75%
Misija OEBS-a u Crnoj Gori	14,63%
Fondacija Instituta za otvoreno društvo, Predstavništvo u Budimpešti - Think Tank Fond	13,49%
Fondacija Instituta za otvoreno društvo, Predstavništvo u Crnoj Gori, FOSI	15,96%
Njemačka ambasada	19,72%
Ministarstvo kulture, sporta i medija	3,53%
OSTALO	19,92%

TOTAL 100,00%

Godišnji programski i finansijski izvještaj
CEMI - 2009

Pripremio:
Boško Nenezić

Izdavač:
Centar za monitoring - CEMI

Za izdavača:
Vujović Zlatko

Adresa:
Bul. Sv. Petra Cetinjskog 96
81 000 Podgorica

Website:
www.cemi.co.me

Priprema za štampu:
Sanja Marjukić

Tiraž:
300

Demokratizacija i ljudska prava... borba protiv koo­rupcije... evroatlanske integracije...

Centar za monitoring - CEMI

Adresa: Bul. Sv. Petra Cetinjskog 96

81 000 Podgorica

e-mail: cemi@co.me

www.cemi.co.me